Kvæg

Case: Skift af elektrolytblanding kurerede kalvediarré

Kristel og Kim Nielsen gjorde alt det rigtige, og alligevel døde rigtig mange kalve af diarré sidste år. Løsningen viste sig fra en uventet kant.

Case

Antal sidebesøg: 13

Kalvemanagement på højt niveau

De står op om natten, hver eneste gang kælvningsboksens overvågningskamera viser, at en kalv er født. Blodprøver viser, at råmælken giver det forventede høje IgG-niveau i kalvenes blod. Kalveboksene står i blød i sæbe, sprayes med desinfektionsmiddel og flammedesinficeres med gasbrænder. Der er kalvejakker og varmelamper. Nye kalve bliver altid besøgt i strømpesokker for at undgå smitte fra støvler, og samtlige goldkøer er vaccineret mod rotavirus.

Kalvediarré rammer hårdt

Alligevel går det skævt i sommeren 2022, hvor stadig flere af Kristel og Kim Nielsens kalve får diarré omkring dag 6. Alle kalve får nu elektrolyt forebyggende fra dag 2, og nye medarbejdere bliver instrueret grundigt i, hvordan mælketaxaen skal gøres ren. Men diarréen bliver værre, og de ramte kalve er svære at redde.

Efterhånden får flere af de syge kalve symptomer på hjernebetændelse med kramper eller presser hovedet ind i væggen. "Det er rigtig hårdt. Jeg sidder grædende inde i boksen, når det er rigtig slemt, og jeg ved, at kalven ikke overlever natten," fortæller Kristel Nielsen.

Og udfordringerne i kalvestalden får efterhånden konsekvenser for familien.

"I et halvt år fra juni til december laver vi intet. Vi er ikke i Legoland en eneste gang med børnene, fordi jeg skal være hjemme og sørge for at få væske i de syge kalve – det er frygteligt," fortæller en tydelig berørt Kristel, der sammen med Kim har børnene Lynn på 10 og Theis på 8 år.

Kristel Nielsen. Foto: Privat.

Mælkepulveret skiftes ud

Også bedriftens dyrlæge Astrid Thade Nørremark bliver frustreret efterhånden, som det ene tiltag efter det andet bliver sat til vægs af den sejlivede diarré.

"Vi går igennem kimtal på alt fra mælk til mælkeskåle, suttespande og mælketaxa for at se, om der er brist i rengøringen, der betyder, at kalvene bliver syge. Alt er rent. I november skifter vi til et mælkepulver, som vi ved, er af god kvalitet og fungerer godt i besætningen, men tiltagene er uden tilstrækkelig effekt," fortæller dyrlægen.

Obduktion af kalv viser colibakterier

De tager flere gødningsprøver, der alle viser rotavirus. De kigger vaccinationsprogrammet og -rutinerne efter i sømmene, og revaccinerer samtlige goldkøer, da der opstår tvivl om, hvorvidt vaccinen har været opbevaret korrekt.

I november kører Kim en død kalv til det veterinære laboratorium i Kjellerup. Foruden rotavirus, viser obduktionen colibakterier i både kalvens tarm og hjerne og der laves resistensbestemmelse på bakterien. På den baggrund ændrer dyrlæge Astrid Thade Nørremark behandlingsprotokollen og får desuden en anden dyrlæge til at gennemgå bedriften med friske øjne.

Elektrolytten har stor betydning for kalvesundheden

Dyrlægen har specialviden om elektrolytter og gennemgår deklarationen på den elektrolytblanding, som bedriften bruger. Det viser sig, at elektrolytblandingens sammensætning ifølge eksperten forværrer kalvenes diarre. Det giver colibakterier frit spil og svækker kalvene så meget, at størsteparten giver op.

"Jeg anede ikke, at elektrolytten betyder så meget. Vi fik den anbefalet af firmaet og kalvene ville gerne drikke den, så jeg troede alt var godt," fortæller Kristel. "5. januar smed vi elektrolytten ud. Jeg kørte 50 km til Skærbæk for at købe den elektrolyt, vi blev anbefalet, og så begyndte vi at give kalvene råmælk de første 10 dage. Vi stoppede helt med at give Parofor, og siden har vi ikke mistet en eneste kalv," slutter hun.

Trods et højt hygiejneniveau, blev Kristel og Kim Nielsens kalve hårdt ramt af diarré.

Læs mere om kalvediarré

Elektrolytter skal kvikke kalven op straks

Vælg den rigtige elektrolytblanding

Revurdering af råmælksrutinerne er nødvendigt for at sænke kalvedødeligheden

Hårtab på bagparten hos kalve er et vigtigt tegn på diarré

Væske er vigtigst når kalve får diarré

Antibiotika mod kalvediarré er sjældent det rigtige valg

Emneord

Kalvedødelighed | kvægNYT | Management, kalvesundhed | +2

Kvæg

Tema: Småkalve

Fodring, sundhed, stald og management er alle områder, der har betydning for den lille kalvs trivsel og tilvækst. Siden her samler den nyeste viden og gode råd fra SEGES om de små kalve på 0-3 måneder.

Kvæg

Tema: Slagtekalve

Opdræt af slagtekalve kræver et 360 graders management og viden om alt fra staldsystemer, kalvesundhed og fodring af kalve, så du sikrer dine slagtekalve de bedste vækstvilkår og gode, bæredygtige produktionsresultater.

Publiceret: 16. juni 2023
Opdateret: 16. juni 2023

Vil du vide mere?

Henrik Læssøe Martin
Kvægfagdyrlæge
SEGES
hlm@seges.dk
+45 4024 2681

Støttet af

Mælkeafgiftsfonden

Kvægafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S
Agro Food Park 15
8200 Aarhus N

Tlf. 8740 5000
Fax. 8740 5010
Email info@seges.dk